

Gapanalys av Högskolan Dalarnas miljöledningssystem

Innehåll

Bakgrund	2
Metod och disposition.....	3
Gapanalys	3
1. Organisation och ansvar	3
2. Miljöutredning.....	4
3. Miljöpolicy	6
4. Miljömål och handlingsplan	7
5. Rutiner, riktlinjer och instruktioner.....	7
6. Kommunikation	8
7. Utbildning	9
8. Uppföljning	9
9. Miljörevision	11
Sammanfattning av förslag på åtgärder.....	12

Bakgrund

Enligt förordning (2009:907) om miljöledningssystem i statliga myndigheter är myndigheterna skyldiga att ha ett miljöledningssystem inom åtta månader efter att förordningen trädde i kraft. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 2010.

En rad åtgärder har vidtagits för att införa miljöledningssystem vid Högskolan Dalarna, exempelvis beslutades 2009 om en miljöpolicy, 2010 gjordes en miljöutredning genom vilken Högskolans betydande miljöaspekter identifierades och utifrån den har miljömål tagits fram och beslutats. 2011 inrättade rektor ett miljøråd och 2012 utsågs en miljösamordnare. 2012 utbildade Högskolan också interna miljörevisorer för att kontinuerligt kunna revidera hur Högskolans miljöledningssystem fungerar.

Högskolan Dalarna har i enlighet med förordningen årligen rapporterat resultatet för det föregående årets miljöledningsarbete till Naturvårdsverket och Utbildningsdepartementet. Resultatet har poängsatts och på en skala från 1-14 har Högskolan Dalarna erhållit: 10 poäng år 2010, 12 poäng år 2011, 11 poäng år 2012, 13 poäng år 2013. Till år 2014 bytte Naturvårdsverket poängsättningsystem och Högskolan Dalarna tilldelades 6 av 10 poäng.

Interna miljörevisioner på Högskolan har emellertid visat på omfattande brister i miljöledningssystemet. Med anledning av det gav miljørådet våren 2015 miljösamordnaren i uppdrag att göra en översyn av miljöledningssystemet i syfte att ge underlag för att fullfölja införandet av miljöledningssystemet.

Högskolan Dalarna har sedan december 2014 en vision – *Vi skapar öppna vägar till kunskap för ett gott samhälle*. Det goda samhället handlar bland annat om ekonomiskt och ekologiskt hållbar produktion och konsumtion samt en rättvis fördelning av världens resurser. I de strategiska inriktningarna 2016-2019 som ställts upp utifrån visionen framhålls att:

Högskolan Dalarna ska utveckla interdisciplinära ansatser i forskning och utbildning för att kunna främja ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart samhälle, i Dalarna och i världen.

Av detta framgår att Högskolan Dalarna vill ta spets i hållbar utveckling. Ett välfungerande ledningssystem för miljöaspekter skulle kunna utvidgas till att omfatta även andra hållbarhetsaspekter än de ekologiska. Därigenom skulle ett ledningssystem för miljö och hållbar utveckling kunna utgöra ett systematiskt stöd i Högskolans samlade hållbarhetsarbete.

Metod och disposition

I förestående dokument görs en gapanalys kring vad som är på plats respektive vad som ytterligare behöver göras för att fullfölja införandet av ett miljöledningssystem för Högskolan Dalarna. Gapanalysen utgår från de kriterier som Naturvårdsverket i sin skrift *Miljöledningsguide för statliga myndigheter*¹ ställt upp och rekommenderar ska vara uppfyllda för att myndigheten ska ha infört ett väl fungerande miljöledningssystem som är integrerat i den ordinarie verksamheten. Kriterierna motsvarar en förenklad form av miljöstandarden ISO 14001, vilket innebär att det är enkelt att bygga vidare till ett certifierat miljöledningssystem om myndigheten framöver vill satsa på detta.

I dokumentets sista avsnitt sammanfattas förslagen på åtgärder för att fullfölja införandet av miljöledningssystemet.

Gapanalys

Kriterierna för ett väl fungerande miljösystem samlas i Naturvårdsverkets skrift under rubrikerna:

1. Organisation och ansvar
2. Miljöutredning
3. Miljöpolicy
4. Miljömål och handlingsplan
5. Rutiner, riktlinjer och instruktioner
6. Kommunikation
7. Utbildning
8. Uppföljning
9. Miljörevision

Nedan listas kriterierna med *kursiv stil* under respektive rubrik och därefter redogörs för hur väl kriterierna är uppfyllda på Högskolan Dalarna idag. Därefter ges förslag på åtgärder för att fullfölja införandet av miljöledningssystemet.

1. Organisation och ansvar

- *Myndigheten ska klargöra organisation och ansvar för miljöledningsarbetet.*

Inom Högskolan Dalarna finns tre diarieförda dokument som behandlar organisation och ansvar för miljöledningsarbetet:

- Inrättande av miljöråd, DUC 2011/2015/10
- Utlysningen av uppdraget som miljösamordnare DUP 2012/826/30.
- Uppdrag i tjänsten som miljösamordnare DUP 2012/826/30

2011-12-19 beslutade rektor att inrätta ett miljöråd på Högskolan. Miljörådets övergripande uppgift beskrivs i dokumentet vara att leda miljöarbetet inom Högskolan och fungera som en länk mellan miljösamordnare och högsta ledningen. Förvaltningschefen utsågs till rådets ordförande. När detta skrivs består miljörådet i övrigt av följande ledamöter: fastighetschefen, en

---

¹ Miljöledningsguide för statliga myndigheter, 2008-05, Naturvårdsverket
<http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/8300/978-91-620-8309-0/>

tjänsteman från UFK, en lärarrepresentant och en ersättare för lärarrepresentanten, en studentrepresentant och miljösamordnaren.

Miljörådets arbetsuppgifter innefattar enligt rektorsbeslutet följande huvudpunkter:

- Initiera och leda det fysiska miljöarbetet
- Utse miljösamordnare och i samverkan med denna prioritera arbetsuppgifter
- Säkerställa att miljöområdet får tillräckliga resurser för att kunna nå de uppsatta målen
- Bereda följande dokument för beslut:
  - Miljöpolicy
  - Miljöutredning och förteckning över betydande miljöaspekter
  - Miljöledningssystem
  - Miljömål och handlingsplaner
  - Årlig rapportering till regeringen och Naturvårdsverket om miljöarbetet

Uppgiften att säkerställa resurser är inget som miljörådet har kontroll över.

I och med att det sker en översyn av rådsstrukturen, kan miljörådets roll komma att förändras. Uppgifterna ligger dock kvar på Högskolan. Det krävs därför ett nytt rektorsbeslut för att förtydliga hur dessa uppgifter ska hanteras.

Enligt utlysningen av uppdraget som miljösamordnare (DUP 2012/826/30) är miljösamordnaren operativt ansvarig för miljöledningssystemet. Formellt ansvarig för miljösamordnaren är, enligt samma dokument, miljörådets ordförande. Miljösamordnaruppdraget ligger under fastighetsavdelningen och därmed är fastighetschefen miljösamordnarens närmaste överordnade.

Sammanfattningsvis är en del av organisationen och ansvarsfördelningen för miljöledningssystemet på plats i och med att rektor beslutat inrätta ett miljöråd och en miljösamordnare utsetts, men fortfarande återstår att klargöra organisationen och ansvarsfördelningen för hela miljöledningssystemet.

Förslag på åtgärd:

- Klargöra organisationen och ansvarsfördelningen för miljöledningssystemet

2. Miljöutredning

• *Miljöaspekter: Myndigheten ska identifiera alla miljöaspekter inom myndighetens verksamhet samt avgöra vilka av dessa aspekter som har eller kan ha en betydande påverkan på miljön (dvs betydande miljöaspekter). Både direkta och indirekta miljöaspekter som verksamheten kan ge upphov till ska beaktas. Aspekterna ska ligga till grund för inriktning och innehåll på övriga delar av ledningssystemet och ska uppdateras minst var tredje² år.*

Under 2010 gjordes, med hjälp av en konsult, en miljöutredning som identifierade vilka delar i Högskolans verksamhet som påverkar miljön. Miljöpåverkan delades in i direkta och indirekta miljöaspekter. Exempel på indirekta miljöaspekter är för Högskolans utbildning, forskning och samverkan. Genom att integrera aspekter av hållbar utveckling i Högskolans undervisning, forskning och samverkan kan Högskolan öka kunskapen om och ta fram redskap för att främja

---

² Enligt förordningen 2009:907 4 § ska miljöutredningen "hållas aktuell genom att den ses över och uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år"

utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Genom sin utbildning, forskning och samverkan kan Högskolan därmed bidra till positiv miljöpåverkan.

Exempel på direkta miljöaspekter i Högskolans verksamhet är utsläpp från tjänsteresor, elenergianvändning och avfall. Vad gäller direkta miljöaspekter strävar Högskolan mot att miljöanpassa och effektivisera sin resursanvändning för att minimera sin negativa miljöpåverkan.

I april 2011 beslutade rektor att miljöutredningen skulle ligga till grund för implementering av miljöledningssystem vid Högskolan Dalarna (DUC 2011/577/10). Kriteriet om miljöutredning kan därmed sägas ha uppfyllts 2010.

2014 uppdaterades miljöutredningen med hjälp av samma konsult. Utifrån ett viktningssystem poängsattes varje miljöaspekt och de aspekter som fick högst poäng bedömdes vara de mest betydelsefulla. De miljöaspekter som ansågs vara så betydande att de borde ha en hög prioritet i det fortsatta arbetet var:

Indirekta miljöaspekter

Utbildning (6 p)

Forskning (6 p)

Samverkan (5 p)

Direkta miljöaspekter

Utsläpp till luft av koldioxid från resor (6 p)

Vanligt avfall (5 p)

Elenergianvändning (5 p)

Uppvärmning av lokaler (5 p)

Vatten (5 p)

Utredningen har reviderats av miljørådet och föredragits för ledningsrådet. Utredningen kommer efter MBL-förhandling föreläggas rektor för beslut. Högskolan Dalarna har därmed såväl genomfört en miljöutredning som uppdaterat den.

Förslag på åtgärd:

- Genom rektorsbeslut fastställa att de miljöaspekter som, genom den miljöutredning som genomförts ht 2014, identifierats som mest betydande, ska ligga till grund för inriktning och innehåll av övriga delar av ledningssystemet.

• Lagstiftning: Myndigheten ska identifiera de miljölagstiftningskrav som verksamheten berörs av. Identifieringen ska uppdateras minst var tredje år. Lagstiftningen ska ligga till grund för inriktning och innehåll på övriga delar av ledningssystemet.

Högskolan Dalarna köper en lagbevakningstjänst från företaget Goodpoint, vilka har sammanställt en miljölaglista som de skickar uppdateringar om till fastighetschefen och miljösamordnaren en gång om året. Fastighetschefen har under 2015 tillsammans med Högskolans huvudskyddsombud, fastighets- och säkerhetsansvarige och miljösamordnaren gått igenom laglistan i syfte att säkra att identifierad miljölagstiftning följs. Slutsatsen från genomgången är att det återstår att utse ansvariga och besluta om rutiner för att säkra att Högskolan når upp till kraven i miljölagstiftningen. Kriteriet är därmed inte helt uppfyllt.

Förslag på åtgärd:

- Bereda och fastställa rutiner i syfte att säkerställa att den aktuella miljölagstiftning som Högskolan berörs av följs

Förslag på ansvarsfördelning för efterlevnad av miljölagstiftningen:

- Miljösamordnaren ansvarar för att miljölagstiftningen är aktuell
- Relevanta delar av linjen ansvarar för att miljölagstiftningen följs.
- Akademichef eller avdelningschef på Industri och samhälle ansvarar för att det finns kemikalieförteckning etc. för labb i Borlänge.

3. Miljöpolicy

- *Myndighetsledningen ska fastställa en miljöpolicy för myndigheten.*

I oktober 2009 beslutade högskolestyrelsen om en Policy för miljö för Högskolan Dalarna. I mars 2014 reviderades den genom rektorsbeslut (HDA dnr C2009/1721/10). Kriteriet om att fastställa en miljöpolicy har Högskolan därmed uppfyllt. Värt att notera är att Högskolan Dalarnas miljöpolicy uppmärksammades i Naturvårdsverkets redovisning av statliga myndigheters miljöledningsarbete 2014. Den ansågs på ett bra sätt innehålla en koppling till allmänna principer för miljöarbetet såsom hållbar utveckling, generationsmålet och de nationella miljö kvalitetsmålen samt vara anpassad till verksamhetens betydande direkta och indirekta miljöpåverkan³.

- *Miljöpolicyen ska vara kommunicerad till alla anställda.*

Miljöpolicyen är publicerad på högskolans hemsida och går att nå både genom sidan för styrdokument⁴ och genom sidan om hållbar utveckling.⁵

När Naturvårdsverket lyfte Högskolans miljöpolicy som föredömlig i sin redovisning av statligt miljöledningsarbete 2014 kommunicerades det inom organisationen genom intranätet och nyhetsbrevet du&ja. Genom meddelande spreds även en länk till miljöpolicyen.

De interna miljörevisioner som gjorts på Högskolan Dalarna har emellertid visat att miljöpolicyen är tämligen okänd bland medarbetarna. Miljöpolicyen kan därför inte anses vara kommunicerad till alla anställda och kriteriet är därmed inte uppfyllt.

Förslag på åtgärd:

- Genomföra kommunikationsinsatser med målet att medarbetarna i sin verksamhet ska ha kännedom om och kunna förhålla sig till miljöpolicyen. Miljöpolicyen skulle exempelvis kunna kommuniceras som en del av introduktionen till nyanställda och den utbildning om hållbar utveckling som ska tas fram under hösten 2015.

³ Miljöledning i staten 2014. En redovisning. sid 9 <http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/6600/978-91-620-6669-7/>

⁴ <http://www.du.se/sv/Om-Hogskolan/Styrdokument1/Miljo/>

⁵ <http://www.du.se/sv/Om-Hogskolan/Hallbar-utveckling/>

4. Miljömål och handlingsplan

- *Mål och handlingsplaner ska ligga till grund för inriktning och innehåll på övriga delar av ledningssystemet och ska uppdateras minst var tredje år.*
- *Myndigheten ska fastställa miljömål för verksamheten. Miljömålen ska vara mätbara där så är praktiskt möjligt.*
- *Myndigheten ska ha en eller flera handlingsplaner för att uppnå sina miljömål. Handlingsplanerna bör innehålla:*
  - a) ansvarsfördelningen för att uppnå miljömålen,*
  - b) tillvägagångssätt, resurser och tidsplaner för att uppnå målen.*

Utifrån miljöutredningen, som genomfördes under 2010, så togs förslag på miljömål fram. I mars 2013 beslutade rektor att fastställa dessa miljömål för perioden 2013-2015 (DUC 2013/494/10). Till vissa av miljömålen beslutades även om handlingsplaner. Handlingsplanerna är i förekommande fall inskrivna i samma dokument som miljömålen. Kriteriet om att myndigheten ska fastställa miljömål kan därmed sägas vara uppfyllt medan kriteriet om handlingsplaner endast delvis är uppfyllt.

De interna miljörevisioner som har gjorts ht 2012 samt vt 2013 har emellertid visat att miljömålen inte är integrerade i den ordinarie verksamhetsstyrningen. En revision som genomförts vt 2015 och sammanställs ht 2015 visar att majoriteten av miljömålen inte kommer att uppnås inom 2015. Kriteriet om att mål och handlingsplaner ska ligga till grund för inriktning och innehåll på övriga delar av ledningssystemet är därmed inte uppfyllt.

Till årsskiftet 2015/2016 behöver nya miljömål vara fastställda av rektor. En process för att ta fram nya miljömål har påbörjats och miljørådet har gett miljösamordnaren i uppgift att leda processen. UFN har beslutat om en representant till en arbetsgrupp för Högskolans miljömål (DUC 2015/1000/10).

Förslag på åtgärder:

- Bereda och fastställa miljömål för 2016-2019.
- Upprätta handlingsplaner som preciserar ansvarsfördelning, planerade åtgärder och nödvändiga resurser för att nå varje mål, samt anger indikatorer för uppföljning.
- Integrera miljömålen och handlingsplanerna i den ordinarie verksamhetsstyrningen så att de blir en del av enheternas verksamhetsuppdrag.

5. Rutiner, riktlinjer och instruktioner

- *Myndigheten ska ha dokumenterade rutiner för att styra verksamhet/aktiviteter på ett sätt som säkerställer att:*
    - a) identifierad miljölagstiftning efterlevs,*
    - b) påverkan från betydande miljöaspekter minimeras,*
    - c) miljöpolicy och genomförandet av uppsatta mål stöds.*
- Exempel är rutiner för att miljöanpassa myndighetens inköp och upphandlingar, tjänsteresor, energianvändning, pappersanvändning och avfall.*

Högskolan Dalarna har i dagsläget inga styrdokument som säkrar att identifierad miljölagstiftning efterlevs, att påverkan från betydande miljöaspekter minimeras eller att miljöpolicy och genomförandet av uppsatta mål stöds. Kriterierna är inte uppfyllda.

Värt att notera är att det under 2011 och 2012 togs fram utkast till styrdokument av den dåvarande arbetsgruppen för miljöfrågor. För följande områden finns det utkast till styrdokument:

- Beredskap och agerande vid nödläge
- Hantering av avfall
- Hantering av kemikalier, farligt avfall och riskavfall
- Hållbar utveckling i forskningen
- Hållbar utveckling i utbildningen
- Kompetenskrav och utbildning av personal avseende hållbar utveckling
- Medarbetares och studenters resor
- Miljökrav vid tjänsteupphandling

Förslag på åtgärd:

- Bereda och fastställa styrdokument som säkrar att:
  - identifierad miljölagstiftning efterlevs
  - påverkan från betydande miljöaspekter minimeras
  - miljöpolicy och genomförandet av uppsatta mål stöds

6. Kommunikation

• *Myndigheten ska, internt och externt, kommunicera och informera om vad som händer inom miljöarbetet, samt ta emot synpunkter på miljöarbetet.*

Kommunikation och information inom Högskolan om vad som händer inom miljöarbetet sker internt framförallt genom Högskolans intranät du&ja och externt genom Högskolans webbsidan om hållbar utveckling⁶ vilken miljösamordnaren kontinuerligt uppdaterar. På webbsidan finns en inbjudan om att höra av sig till miljösamordnaren med frågor och förslag kring miljöarbetet samt kontaktuppgifter till miljösamordnaren, och kontaktuppgifter till ledamöterna i miljørådet, miljörevisorerna och huvudskyddsombudet.

Extern kommunikation kring miljöarbete sker även genom de avdelningar vid Högskolan som inom sin undervisning, forskning och samverkan arbetar med miljöaspekter, exempelvis Centrum för solenergiforskning och ämnena Geografi och Naturvetenskap.

Kriteriet om intern och extern kommunikation är uppfyllt på en basnivå men kommunikationen och informationen borde kunna förbättras och nå fler relevanta målgrupper i större omfattning, exempelvis studenter och blivande studenter.

---

^{6, 5} <http://www.du.se/sv/Om-Hogskolan/Hallbar-utveckling/>

Förslag på åtgärd:

- Genomföra en analys om vilken nivå på informationen och kommunikationen som är ändamålsenlig samt utveckla en strategi.

7. Utbildning

• *Myndigheten ska genom information och utbildning kontinuerligt utveckla personalens kompetens och medvetenhet om miljöhänsyn i den egna arbetssituationen.*

Högskolan arrangerade i mars 2011 en temahalvdag kring hållbar utveckling. I övrigt har inga utbildningsinsatser för att kontinuerligt utveckla personalens kompetens och medvetenhet om miljöhänsyn i den egna arbetssituationen gjorts.

Miljörådet har tagit initiativ och gett uppdrag till lärarrepresentanten att sammankalla och leda möten med intresserade lärare. På de möten som genomförts har beslutats att genomföra:

- en högskolepedagogisk kurs (1,5 hp) riktad till lärare om hållbar utveckling.
- en nätbaserad grundläggande utbildning (1-2 tim) om hållbar utveckling riktad till alla medarbetare

För att ta fram den högskolepedagogiska kursen har 45 timmar budgeterats från miljörådets ram och 40 timmar från ämnet Naturvetenskap. Kursen ska utvecklas under hösten 2015 och ges första gången höstterminen 2016. När det gäller den nätbaserade grundläggande utbildningen finns visst stöd att få från NGL-Centrum för själva mediaproduktionen.

Förslag på åtgärd:

- Fastställa ansvarsfördelning för att kontinuerligt utveckla personalens kompetens och medvetenhet om miljöhänsyn i den egna arbetssituationen.

Förslag:

- Miljösamordnaren ansvarar för att det kan tillhandahållas en grundläggande utbildning till alla anställda.
- NGL-centrum ansvarar för att en högskolepedagogisk kurs utvecklas och kontinuerligt genomförs.
- Avdelningschefer ansvarar för att personalen genomgår utbildningen.

8. Uppföljning

Myndigheten ska årligen följa upp och redovisa resultaten av miljöarbetet både internt och externt. Myndigheten ska regelbundet, dock minst en gång om året:

- *övervaka och mäta de betydande miljöaspekter som verksamheten ger upphov till.*
- *följa upp resultatet av miljömål och handlingsplaner.*
- *utvärdera om miljölagstiftningen efterlevs*

Inför den årliga rapporteringen till Utbildningsdepartementet och Naturvårdsverket följs verksamhetens miljöpåverkan avseende tjänsteresor, elförbrukning och upphandling upp. Genom frågorna i rapporteringsformuläret följs högskolans miljöledningssystem upp avseende:

- Om myndigheten är miljöcertifierad
- Hur myndighetens miljöpolicy lyder
- När miljöutredningen senast uppdaterades
- Vilka av myndighetens aktiviteter som identifierats ha betydande miljöpåverkan, direkt eller indirekt.
- Myndighetens interna miljömål
- Handlingsplan och åtgärder
- Måluppfyllelse kring
  - Kunskap och utbildning
  - IT för minskad energianvändning
  - IT för minskat antal tjänsteresor

Högskolan Dalarna har i övrigt inga rutiner för att årligen mäta verksamhetens sammantagna utsläpp och resursförbrukning eller för att utvärdera om miljölagstiftningen efterlevs. Inte heller finns några riktlinjer för hur hållbar utveckling är integrerat i utbildning, forskning och samverkan. Kriteriet är därmed inte uppfyllt.

Förslag på åtgärd:

- Bereda och fastställa rutiner som reglerar hur miljöledningssystemet ska följas upp och redovisas. Uppföljningen bör ske inom ordinarie verksamhetsstyrning och ska innefatta:
  - Att årligen mäta verksamhetens sammantagna utsläpp och resursförbrukning (sker lämpligen i samarbete med fastighetsavdelningen)
  - Att följa upp till vilken del aspekter av hållbar utveckling berörs i utbildning, forskning och samverkan (sker lämpligen i samarbete med nämndorganisationen) fastighetsavdelningen)
  - Att utvärdera om miljölagstiftning efterlevs
- *Myndighetsledningen ska regelbundet, dock minst en gång om året, genomföra en genomgång av miljöledningssystemet. Syftet är att:*
  - a) *informera om miljöarbetets utveckling, t ex om målen uppnåtts, om identifierad miljölagstiftning efterlevs samt om resultat av miljörevisioner.*
  - b) *få underlag inför beslut i strategiska frågor, t ex om miljöarbetets framtida mål och inriktning.*

Ett utkast till styrdokument finns om rutiner för hur ledningen ska följa upp miljöledningssystemet men någon strukturerad uppföljning görs inte av ledningen. Kriteriet om ledningens genomgång är därmed inte uppfyllt.

Förslag på åtgärd:

- Bereda och fastställa rutin som reglerar hur myndighetsledningen minst en gång om året ska genomföra en genomgång av miljöledningssystemet.

9. Miljörevision

• *Myndigheten ska regelbundet, dock minst en gång om året, genomföra interna miljörevisioner som säkerställer att myndigheten efterlever:*

- a) tillämplig lagstiftning inom området,*
- b) andra styrande dokument för myndighetens miljöledning och miljöarbete.*

Hösten 2012 anordnade Högskolan en utbildning i intern miljörevision till vilken medarbetare fick anmäla intresse. Fem av de medarbetare som genomgick utbildningen finns ht 2015 kvar inom Högskolan. I samband med utbildningen hösten 2012 genomfördes två interna revisioner och våren 2013 genomfördes ytterligare en intern revision. Revisionerna visade mycket stora brister i miljöledningssystemet. Resultatet redovisades för Högskolans ledningsråd den 15 september 2014. Responser från ledningsrådet på detta var att de ville invänta att visionen blev antagen och utifrån den sedan ev. besluta om förändrad prioritering/ytterligare åtgärder inom miljöarbetet. Ingen diskussion förekom kring de avvikelser i miljöledningssystemet som revisionerna identifierade. Inga åtgärder har vidtagits för att åtgärda avvikelserna.

De utförda miljörevisionerna säkerställer inte att myndigheten följer sina åtaganden. Åtgärder för att komma till rätta med detta bör vidtas i Högskolans system för verksamhetsstyrning.

Förslag på åtgärder:

- Utveckla rutiner för hur avvikelser i miljöledningssystemet – identifierade genom revisioner – ska rapporteras och analyseras, och hur det ska säkerställas att korrigerande och förebyggande åtgärder vidtas.
- Utse formellt ansvarig för genomförandet av miljörevisionerna. (Den ansvariga bör inte vara miljösamordnaren, som annars formellt är ansvarig för miljöledningssystemet, och skulle komma att utvärdera sitt eget ansvarsområde.)

Sammanfattning av förslag på åtgärder

1) Organisation och ansvar

- Klargöra organisationen och ansvarsfördelningen för miljöledningssystemet

2) Miljöutredning

- Genom rektorsbeslut fastställa att de miljöaspekter som, genom den miljöutredning som genomförts ht 2014, identifierats som mest betydande, ska ligga till grund för inriktning och innehåll av övriga delar av ledningssystemet.
- Bereda och fastställa rutiner i syfte att säkerställa att den aktuella miljölagstiftning som Högskolan berörs av följs

Förslag på ansvarsfördelning för efterlevnad av miljölagstiftningen:

- Miljösamordnaren ansvarar för att miljölagstiftningen är aktuell
- Relevanta delar av linjen ansvarar för att miljölagstiftningen följs.
- Akademichef eller avdelningschef på Industri och samhälle ansvarar för att det finns kemikalieförteckning etc. för labb i Borlänge.

3) Miljöpolicy

- Genomföra kommunikationsinsatser med målet att medarbetarna i sin verksamhet ska ha kännedom om och kunna förhålla sig till miljöpolicy. Miljöpolicy skulle exempelvis kunna kommuniceras som en del av introduktionen till nyanställda och den utbildning om hållbar utveckling som ska tas fram under hösten 2015.

4) Miljömål och handlingsplan.

- Bereda och fastställa miljömål för 2016-2019.
- Upprätta handlingsplaner som preciserar ansvarsfördelning, planerade åtgärder och nödvändiga resurser för att nå varje mål, samt anger indikatorer för uppföljning.
- Integrera miljömålen och handlingsplanerna i den ordinarie verksamhetsstyrningen så att de blir en del av enheternas verksamhetsuppdrag.

5) Rutiner, riktlinjer och instruktioner

- Bereda och fastställa styrdokument som säkrar att:
  - identifierad miljölagstiftning följs
  - påverkan från betydande miljöaspekter minimeras
  - miljöpolicy och genomförandet av uppsatta mål stöds

6) Kommunikation

- Genomföra en analys om vilken nivå på informationen och kommunikationen som är ändamålsenlig samt utveckla en strategi.

7) Utbildning

- Fastställa ansvarsfördelning för att kontinuerligt utveckla personalens kompetens och medvetenhet om miljöhänsyn i den egna arbetssituationen.

Förslag:

- Miljösamordnaren ansvarar för att det kan tillhandahållas en grundläggande utbildning till alla anställda.
- NGL-centrum ansvarar för att en högskolepedagogisk kurs utvecklas och kontinuerligt genomförs.
- Avdelningschefer ansvarar för att personalen genomgår utbildningen.

8) Uppföljning

- Bereda och fastställa rutiner som reglerar hur miljöledningssystemet ska följas upp och redovisas. Uppföljningen bör ske inom ordinarie verksamhetsstyrning och ska innefatta:
  - Att årligen mäta verksamhetens sammantagna utsläpp och resursförbrukning (sker lämpligen i samarbete med fastighetsavdelningen)
  - Att följa upp till vilken del aspekter av hållbar utveckling berörs i utbildning, forskning och samverkan (sker lämpligen i samarbete med nämndorganisationen fastighetsavdelningen)
  - Att utvärdera om miljölagstiftning följs
- Bereda och fastställa rutin som reglerar hur myndighetsledningen minst en gång om året ska genomföra en genomgång av miljöledningssystemet.

9) Miljörevision

- Utveckla rutiner för hur avvikelser i miljöledningssystemet – identifierade genom revisioner – ska rapporteras och analyseras, och hur det ska säkerställas att korrigerande och förebyggande åtgärder vidtas.
- Utse formellt ansvarig för genomförandet av miljörevisionerna. (Den ansvariga bör inte vara miljösamordnaren, som annars formellt är ansvarig för miljöledningssystemet, och skulle komma att utvärdera sitt eget ansvarsområde.)